

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

на проєкт Закону України
«Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні
правопорушення щодо посилення відповідальності за дії, які призводять до
травматизму та смертності на дорогах»
(реєстр. № 15348 від 24.06.2026)

Комітет Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (далі – Комітет) на засіданні 15 липня 2026 року (протокол № 243) на виконання доручення Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. розглянув проєкт Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за дії, які призводять до травматизму та смертності на дорогах» (реєстр. № 15348), поданий народними депутатами України Медяником В.А. та іншими народними депутатами України, а також висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України від 10 липня 2026 року (електронна картка документа (2286767)).

Згідно з пояснювальною запискою законопроект розроблено з метою вдосконалення правового врегулювання відносин у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху для його учасників, а також запровадження пропорційного та справедливого покарання в залежності від розміру перевищення встановленого обмеження швидкості руху транспортних засобів, а саме – чим більше перевищення швидкості, тим суворішим має бути покарання.

Необхідність прийняття поданого законопроекту обґрунтовують високим рівнем аварійності, травматизму та смертності на дорогах, спричинених перевищенням встановлених обмежень швидкості руху. За даними Національної поліції України, у січні – травні 2026 року саме перевищення швидкості стало причиною загибелі 491 особи (майже 54 відсотки всіх загиблих у дорожньо-транспортних пригодах) та травмування 4 427 осіб (майже 43 відсотки всіх травмованих на дорогах). За період 2023–2025 років унаслідок дорожньо-транспортних пригод загинуло 9 504 особи, де надмірна швидкість була основною причиною смертельних випадків на дорогах.

Крім того, зазначається, що чинні розміри адміністративних штрафів не забезпечують належного превентивного ефекту та не відповідають ступеню суспільної небезпеки такого правопорушення. На підтвердження цього наводяться статистичні дані, відповідно до яких протягом останніх дванадцяти

місяців на території України 35 693 осіб більше десяти разів притягувалися до адміністративної відповідальності за порушення правил дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі та 2 878 осіб – понад п'ятдесят разів.

Для реалізації зазначеної мети законопроектом пропонується внести зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП), зокрема до:

- примітки статті 22 КУпАП «Можливість звільнення від адміністративної відповідальності при малозначності правопорушення», якою пропонується встановити, що положення цієї статті не застосовуються до правопорушень, передбачених новою статтею 122⁶ «Перевищення встановлених обмежень швидкості руху транспортних засобів» КУпАП;

- викласти положення статті 122 КУпАП у новій редакції шляхом виключення норм, що встановлюють адміністративну відповідальність за перевищення встановлених обмежень швидкості руху транспортних засобів;

- доповнити КУпАП новою статтею 122⁶ «Перевищення встановлених обмежень швидкості руху транспортних засобів», якою визначатимуться правопорушення, пов'язані з перевищенням встановлених обмежень швидкості руху, та пропонується запровадити градацію за перевищення встановлених обмежень швидкості руху транспортних засобів:

- 1) більш як на 20 км/год – штраф в розмірі 40 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (далі – НМДГ) (680 грн);

- 2) більш як на 40 км/год – штраф в розмірі 120 НМДГ (2040 грн);

- 3) більш як на 60 км/год – штраф в розмірі 160 НМДГ (2720 грн);

- 4) більш як на 80 км/год – штраф в розмірі 200 НМДГ (3400 грн);

- 5) за систематичне (п'ять та більше разів протягом року) вчинення порушень, передбачених частинами третьою та четвертою цієї статті, – штраф в розмірі 1000 НМДГ (17000 грн);

- статей 219, 221, 222, 235¹, 255, 265², 265⁴ та 277 КУпАП з метою врегулювання питання щодо розгляду справ та складання протоколів про адміністративні правопорушення, передбачені вищезазначеними статтями;

- доповнити частину сьому статті 279¹ КУпАП положенням, відповідно до якого за правопорушення, передбачені частинами третьою – п'ятою статті 122⁶ КУпАП, зафіксовані в автоматичному режимі, штраф підлягає сплаті у повному обсязі без застосування механізму сплати 50 відсотків його розміру;

- статті 300¹ КУпАП, якими уточнити порядок виконання постанов про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу за правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі, зокрема встановити, що право на сплату 50 відсотків розміру штрафу не поширюється на правопорушення, передбачені частинами третьою – п'ятою статті 122⁶ КУпАП;

- доповнити статтю 307 КУпАП положенням, відповідно до якого постанова про накладення адміністративного стягнення за правопорушення, передбачені частинами першою та другою статті 122⁶ КУпАП, вважається

виконаною у разі сплати 50 відсотків розміру штрафу протягом десяти днів з дня вручення порушнику постанови про накладення штрафу.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України загалом підтримує ідею посилення відповідальності за перевищення встановлених обмежень швидкості руху транспортних засобів, водночас висловлює низку зауважень та пропозицій до окремих положень законопроекту, які варті уваги і повинні бути опрацьовані при підготовці його до другого читання.

Міністерство оборони України, Міністерство внутрішніх справ України, Національна поліція України, Міністерство юстиції України та Державна служба України з безпеки на транспорті повідомили про відсутність зауважень і пропозицій до законопроекту.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини підтримує законопроект за умови врахування висловлених зауважень, які стосуються, зокрема, уточнення механізму притягнення до відповідальності за систематичне перевищення швидкості, збереження відповідальності за створення аварійної обстановки внаслідок перевищення швидкості.

Дослідницька служба Верховної Ради України вважає законопроект актуальним та таким, що спрямований на вдосконалення державної політики у сфері безпеки дорожнього руху, профілактику та запобігання адміністративним правопорушенням на транспорті, водночас звертає увагу на необхідність його доопрацювання в частині узгодження розмірів штрафів та їх диференціації градації) відповідно до сучасних практик держав-членів Європейського Союзу.

У ході обговорення законопроекту народний депутат України – Голова підкомітету з питань кримінального законодавства та протидії злочинності Комітету Бакумов О.С. звернув увагу на необхідність доопрацювання окремих положень законопроекту при його підготовці до другого читання відповідно до статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Зокрема, запропоновано доповнити законопроект змінами до статті 126 КУпАП, які спрямовані на посилення адміністративної відповідальності за керування транспортним засобом особою, яка не має відповідних документів на право керування таким транспортним засобом або не пред'явила їх для перевірки, або стосовно якої встановлено тимчасове обмеження у праві керування транспортними засобами.

Заслухавши інформацію підкомітету з питань законодавства про адміністративні правопорушення, з'ясувавши позицію народних депутатів України – членів Комітету та запрошених осіб, взявши до уваги надані висновки та всебічно обговоривши питання, народні депутати України – члени Комітету підтримали доцільність прийняття законопроекту, оскільки його реалізація сприятиме підвищенню рівня безпеки дорожнього руху, створить належне законодавче підґрунтя для притягнення до адміністративної відповідальності осіб за порушення у сфері безпеки дорожнього руху, зокрема за перевищення встановлених обмежень швидкості руху транспортних засобів, а також зменшенню кількості дорожньо-транспортних пригод, рівня смертності та травматизму на дорогах.

З огляду на викладене та керуючись пунктом 2 частини першої статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», частиною третьою статті 93, пунктом 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України, Комітет з питань правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді України проект Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за дії, які призводять до травматизму та смертності на дорогах» (реєстр. № 15348) включити до порядку денного п'ятнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та за результатами розгляду прийняти його в першому читанні **за основу**.

Доповідачем від Комітету при розгляді питання на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено народного депутата України – Голову Комітету з питань правоохоронної діяльності Іонушаса Сергія Костянтиновича.

Голова Комітету

С. Іонушас